

تست UBT برای چه افرادی ضرورت دارد؟

تست UBT نوعی تست غیر تهاجمی و سریع برای تشخیص باکتری هلیکو باکتر می باشد که امروزه در جوامع مختلف بسیار گسترده شده است. عفونت هلیکوباکتر پیلوری یکی از علل شایع زخم گوارشی است که هم اکنون بیش از نیمی از مردم جهان آن را تجربه می کنند.

به گزارش سایت خبری پرسون، همان طور که می دانید در علم طب انواع آزمایش های تشخیص طبی و تست ها برای تشخیص ابتلاء یا عدم ابتلاء به بیماری های مختلف یا عوامل بیماری زای گوناگون توسط پزشکان عزیز مورد استفاده قرار می گیرند. یکی از این آزمایش های تشخیص طبی، تست UBT است که برای تشخیص باکتری هلیکو باکتر پیلوری به کار می رود.

این باکتری تنها موجود زنده ای است که می تواند در محیط اسیدی معده انسان زندگی و رشد و تکثیر کند. وجود این باکتری منجر به بروز بیماری هایی مانند زخم معده، سرطان معده، گاستریت مزمن، بیماری های کبدی، کم خونی، کمبود آهن و حتی آسیب به سیستم قلبی عروقی می شود. در صورتی که پزشک شما به وجود این باکتری در معده شما مشکوک باشد، انجام تست UBT را برای شما تجویز خواهد کرد.

آزمایش UBT یک روش تشخیصی سریع برای وجود هلیکو باکتر در بدن فرد است. گاهی ممکن است شخص کل عمر خود را با این باکتری زندگی کرده باشد و حتی از وجود آن نیز اطلاع نداشته باشد. با توجه به آمار ها، حدود ۶۶ درصد مردم دنیا به هلیکو باکتر پیلوری یا به اختصار اچ. پیلوری آلوده هستند. حتی در کشورهای در حال توسعه این تعداد بیشتر است و به حدود ۸۰ درصد در بزرگسالان و ۱۰ درصد در کودکان می رسد.

لازم است بدانید که اگر شما این باکتری را در بدن خود داشته باشید، احتمالاً هیچ نشانه ای از ابتلا به هلیکو باکتر از خود نشان نمی دهید. ولی وجود این باکتری در بدن شما می تواند خطر ابتلاء به سرطان گوارشی را تا ۶ برابر بالاتر ببرد. بنابراین تشخیص باکتری هلیکوباکتر پیلوری به روش تست UBT بسیار حیاتی است. زیرا این باکتری بسیار شایع، عامل بسیاری از بیماری های رایج و پر خطر در دنیا می باشد.

تست UBT چیست و برای چه افرادی ضروری است؟

همان طور که در بالاتر اشاره شد، تست UBT یک آزمایش سریع، غیر تهاجمی و بسیار دقیق برای تشخیص حضور باکتری هلیکوباکتر پیلوری فعال است که دقت و حساسیت این آزمایش به ۹۵ درصد می رسد. تست UBT یا تست تنفسی اوره بهترین روش برای تشخیص عفونت هلیکو باکتر پیلوری جهت تشخیص افتراقی بیماری زخم معده و گاستریت مزمن است.

تمامی افرادی که علائمی مانند نفخ / سوء هاضمه / دل درد / تهوع و استفراغ دارند و همچنین افرادی که از غذاهای آماده استفاده میکنند و در کل به شکل چکاب روتین این آزمایش برای بررسی عفونت هلیکوباکتر پیلوری توصیه میشود زیرا از یک طرف این عفونت در کشورهای در حال توسعه مانند ایران بسیار شایع می باشد و از طرفی دیگر عفونت در بسیاری از موارد بدون علامت است

اگر شما در حال حاضر دچار زخم معده یا زخم دوازدهه باشید برای تشخیص حضور این باکتری باید از تست UBT استفاده کنید. به علاوه اگر در گذشته دچار زخم معده یا زخم دوازدهه بوده اید و بخواهید بدانید که پس از درمان باکتری هلیکو باکتر پیلوری هنوز در بدن شما وجود دارد یا خیر این آزمایش به شما کمک خواهد کرد.

به معنای دیگر از تست UBT می توان برای تشخیص آن که آیا هلیکو باکتر پیلوری با درمان به وسیله آنتی بیوتیک از بین رفته است یا خیر نیز استفاده کرد.

آزمایش UBT برای تشخیص باکتری هلیکو باکتر پیلوری از یک واکنش شیمیایی استفاده می کند. آزمایش حاوی یک ماده شیمیایی به نام اوره است که به یک اتم کربن متصل است. باکتری اوره را تجزیه می کند و در نتیجه کربن را آزاد می کند که در بازدم وجود دارد. سپس هوای بازدم فرد برای بررسی وجود یا عدم وجود کربن مورد آزمایش قرار می گیرد. دو نوع تست تنفس هلیکوباکتر پیلوری وجود دارد: یکی از اتم کربن ^{14}C و دیگری از یک اتم کربن ^{13}C استفاده می کند. توجه داشته باشید تست UBT یا تست تنفس اوره ^{13}C رادیو اکتیو نبوده و به هیچ وجه خطرناک نیست.

آزمایش تشخیص وجود باکتری هلیکو باکتر پیلوری برای زنان باردار و کودکان توسط روش های دیگر آزمایشگاهی انجام می شود که روش انجام آزمایش آن متفاوت است و با شرایط خاص و هزینه بیشتر قابل انجام است.

در صورتی که نتایج UBT کمتر از عدد ۲۵ باشد یعنی عفونت هلیکوباکتر در بدن بیمار وجود ندارد اما با این حال رعایت بهداشت دست ها و تهیه غذای سالم برای عدم ابتلا به این باکتری در طول عمر ضروری می باشد

باید بدانید که باکتری هلیکو باکتر پیلوری حاوی آنزیمی به نام اوره آز است. این آنزیم اوره را به آمونیاک و دی اکسید کربن تبدیل می کند. در طی آزمایش UBT، قرص های حاوی اوره که یک ماده شیمیایی ساخته شده از نیتروژن و کربن ۱۳ است، بلعیده می شود و میزان دی اکسید کربن بازدم شخص اندازه گیری می شود. مقادیر افزایش یافته دی اکسید کربن نشان دهنده وجود باکتری هلیکو باکتر در معده فرد است.

با این تفاسیر نمونه مورد نظر در تست UBT هوای بازدم فرد است و برای انجام این آزمایش نیازی به نمونه خون شخص نیست. اولین مرحله این آزمایش این است که فرد در یک بالون یا ظرف مخصوص نفس می کشد. سپس به شخص یک نوشیدنی یا یک کپسول که حاوی اوره متصل به یک اتم کربن است، داده می شود. همچنین ممکن است یک نوشیدنی حاوی اسید سیتریک به فرد داده شود.

نمونه های بیشتری از تنفس فرد توسط کارشناس آزمایشگاه در زمان های مختلف گرفته شده و برای تشخیص به آزمایشگاه فرستاده می شوند. بنابراین بیمار یک عدد کپسول اوره کربن ۱۴ را به همراه ۵۰ میلی lrm& لیتر آب میل می کند. ۱۰ الی ۱۵ دقیقه صبر می کند، سپس کارت تنفسی را از پوشش پلاستیکی آن خارج کرده و لبه ورودی کارت را با دست فشار می دهد تا دهانه ورودی باز شود و بعد بیمار بازدم خود را حدود ۵ الی ۱۰ دقیقه داخل کارت تخلیه می کند.

باید دقت کرد که روی کارت یک لکه نارنجی رنگ وجود دارد که در صورت تخلیه صحیح بازدم، رنگ آن زرد می شود. در پایان روی کارت نمونه مشخصات بیمار و زمان نمونه گیری یادداشت شده، داخل پاکت کاغذی قرار داده می شود و برای آزمایشگاه ارسال می شود. ماندگاری کارت نمونه گیری شده، حداکثر یک هفته است.

شرایط نمونه گیری و ملاحظات در تست UBT

شرایط نمونه گیری در تست UBT به این شکل است که فرد باید ۶ الی ۱۲ ساعت قبل از انجام آزمایش ناشتا باشد. حداقل باید یک ماه از مصرف آخرین دوره دارو های اختصاصی معده یا همان قرص های امپرازول گذشته باشد و حداقل سه روز از مصرف آخرین دوز دارو هایی مانند رانیتیدین و سایمتیدین گذشته باشد. دو روز قبل از آزمایش نیز باید از مصرف نوشابه های الکلی خودداری کرده باشید.

علاوه بر آن بایستی به مدت چهار هفته هیچ نوع آنتی بیوتیکی مصرف نکرده باشید و از ۴۸ ساعت قبل سیگار و قلیان مصرف نکرده باشید. قبل از تست آدامس نجوید و از دهانشویه نیز استفاده نکنید. قبل از آزمایش مسواک بزنید و مسواک شخصی خود را نیز به همراه داشته باشید. در آخر ۲۴ ساعت قبل از تست از خوردن غذاهای حاوی فیبر بالا یا مکمل های فیبر دار خودداری کنید.

همچنین دقت داشته باشید که از بیماران کمتر از ۱۸ سال نمونه گیری نمی شود. برای این افراد روش آزمایشی جایگزین روش آنتی ژن هلیکو باکتر پیلوری در مدفوع می باشد که نیاز به نمونه گیری متفاوتی دارد.

بنابر توضیحات داده شده در قسمت های قبلی، در آزمایش UBT دو مورد به بیمار داده می شود:

قرص حاوی کربن ۱۴

نوار یا استریپ که بیمار هوای بازدم خود را داخل آن می دمد.

توضیح آن که اول بیمار کپسول را میل می کند و ده دقیقه زمان می گیرد. در این فاصله کارشناس آزمایشگاه استریپ را باز کرده و مشخصات بیمار و شماره پذیرش روی آن نوشته می شود و به بیمار داده می شود. پس از ده دقیقه بیمار هوای بازدم خود را داخل استریپ فوت می کند تا رنگ دایره استریپ از نارنجی به زرد تبدیل شود. سپس استریپ یا نواری با دایره زرد رنگ جهت تشخیص به آزمایش فرستاده می شود.

جمع بندی

تست UBT یا تست تنفسی اوره یک آزمایش تشخیصی طبی است که برای تشخیص باکتری هلیکو باکتر پیلوری به کار می رود. وجود این باکتری منجر به بروز بیماری هایی مانند زخم معده، سرطان معده، گاستریت مزمن، بیماری های کبدی، کم خونی، کمبود آهن و حتی آسیب به سیستم قلبی عروقی می شود. بنابراین در صورتی که پزشک شما به وجود این باکتری در معده شما مشکوک باشد، انجام تست UBT را برای شما تجویز می کند.

آزمایش UBT از یک واکنش شیمیایی استفاده می کند که حاوی یک ماده شیمیایی به نام اوره است که به یک اتم کربن متصل است. باکتری اوره را تجزیه می کند و در نتیجه کربن را آزاد می کند که در بازدم وجود دارد. سپس بازدم برای بررسی کربن آزمایش می شود. در تست تنفس هلیکو باکتر پیلوری از هر دو نوع کربن ۱۴C و کربن ۱۳C می توان استفاده کرد.

